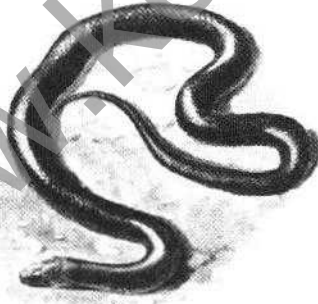

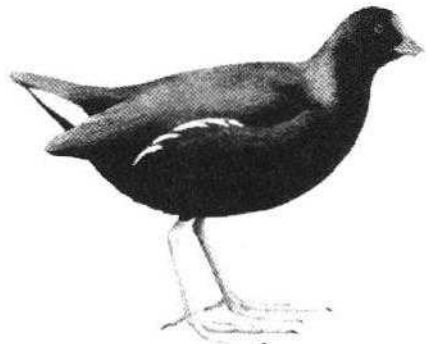
آشنایی با

خزندگان و پرندگان

برای جوانان و نوجوانان

مؤلف: هانیه صفری

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست نویسی
یادداشت
یادداشت
یادداشت
شماره کتابشناسی ملی

: صفری، هانیه
: آشنایی با خزندگان و پرندگان
: تبریز: آذریان، ۱۳۹۴.
: ۲۰۰ ص: مصور
: 978-600-7665-18-3
: فبیای مختصر
: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است
: چاپ قبلی: زر قلم (۱۳۸۷)
: چاپ سوم
: ۳۸۶۳۳۱۵

دفتر انتشارات آذریان - تبریز (۰۴۱۳)
تلفن: ۵۵۶۷۴۸۲ همراه: ۰۹۱۴۴۱۷۷۵۰۵

نام کتاب: آشنایی با خزندگان و پرندگان برای جوانان و نوجوانان
تألیف: هانیه صفری ناشر: انتشارات آذریان چاپ سوم (برای ناشر اول)
تعداد صفحه: ۲۰۰ تیراژ: ۱۰۰۰ جلد قطع: وزیری سال ۱۳۹۴ چاپ: کیهان
قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۶۵-۱۸-۳

سایت اینترنتی: www.zargalam.com ایمیل: info@zargalam.com

حق چاپ و انتشار دائم محفوظ است به انتشارات آذریان

نشانی: تبریز - خیابان امین - پاساژ ولیعصر

فهرست مطالب

عنوان	صفحه	عنوان	صفحه
مقدمه	۹	مار مولک	۲۹
خزندگان	۱۱	پرندگان	۳۱
آناکوندا	۱۲	پرندۀ ها	۳۲
افعی آمریکای جنوبی	۱۳	آلباتروس	۳۴
افعی تکابی	۱۴	آنقوت	۳۴
افعی دماوندی	۱۴	ایباح	۳۵
افعی زنجانى	۱۵	اردک بلوطی	۳۶
افعی شاخدار	۱۵	اردک چشم طلایی	۳۶
افعی قفقازی	۱۶	اردک سرخانی	۳۷
بوای درختی سبز	۱۶	اردک سر سفید	۳۷
پشت الماسی غربی	۱۷	اردک سیاه کاکل	۳۸
پیتون فرشی	۱۷	اردک ماهی خوار کاکلی	۳۸
تمساح	۱۸	اردک رومری	۳۹
حلزون	۱۹	الیکایی	۳۹
سوسمار	۲۰	بادخور	۴۰
عقرب	۲۲	باز	۴۱
عقرب کویری	۲۳	باقرقره خالدار	۴۲
عقرب امپراطور	۲۴	باقرقره دم دراز	۴۳
لاک پشت	۲۵	باقرقره گندمی	۴۳
لاک پشت زمینی اروپایی	۲۶	باکلان	۴۳
لاک پشت سبز	۲۶	باکلان کوچک	۴۴
مار جعفری	۲۸	باکلان گلو سیاه	۴۴
مار زنگی (مار کبری)	۲۸	بالابان	۴۵

۵۹	تیهر	۴۵	بحری
۶۰	جغد	۴۶	بلبل
۶۰	جغد انبار	۴۷	بلبل خرما
۶۱	جغد تالابی	۴۷	بلدرچین
۶۱	جغد شاخدار	۴۸	بلدرچین بوته ای
۶۲	جغد کوچک	۴۸	بوتیمار
۶۲	جیرفتی	۴۹	بوتیمار کوچک
۶۳	چاخ لق	۵۰	بوف برفی
۶۳	چرخ ریسک دم دراز	۵۰	پاشلک معمولی
۶۴	چرخ ریسک سر سیاه	۵۱	پرستو
۶۴	چرخ ریسک نیزار	۵۱	پرستوی دریایی سیاه
۶۵	چک	۵۲	پرستوی شکم سفید
۶۵	چکاوک شکم سیاه	۵۲	پرستوی دریای خزر
۶۶	چکاوک طوقی	۵۳	پلیکان خاکستری
۶۶	چکاوک کاکلی	۵۳	پلیکان سفید
۶۷	چکچک ابلق	۵۴	پنگوئن
۶۷	چکچک بیابانی	۵۴	پنگوئن فرمانفرما
۶۸	چکچک پشت سفید	۵۵	پی پت تالابی
۶۸	چلچله	۵۵	پی پت گلو سرخ
۶۹	چلچله رودخانه ای	۵۶	پی پت نوک دراز
۶۹	حاجی لک لک	۵۶	تلیله بلوطی
۷۰	حواصیل ارغوانی	۵۷	توکای باغی
۷۰	حواصیل خاکستری	۵۷	توکای باغی بزرگ
۷۱	حواصیل زرد	۵۸	توکای سیاه
۷۱	خروس کولی	۵۸	توکای طوقی

۹۴	زاغی	۷۲	خفاش
۹۵	زردپره سر سیاه	۷۹	خفاش بال سفید
۹۵	زردپره گونه سفید	۷۹	خفاش بزرگ قهوه ای
۹۶	زنبور خوار	۸۰	خفاش بینی بر گه ای ایرانی
۹۶	زنبور خوار سبز	۸۰	خفاش سفید خاکستری
۹۷	زنگوله بال	۸۱	خوتکا
۹۷	زیر آبروک	۸۱	خوتکا ابرو سفید
۹۸	سار	۸۲	خوتکای سفید
۹۹	سار صورنی	۸۳	دارخزک
۹۹	سارگپه پا بلند	۸۴	دارکوب
۱۰۰	سارگپه جنگلی	۸۵	دارکوب بال سفید
۱۰۰	سارگپه چشم سفید	۸۵	دارکوب بزرگ
۱۰۱	سارگپه معمولی	۸۶	دارکوب سبز
۱۰۲	سبز قبا	۸۷	دارکوب قهوه ای
۱۰۳	سر سبز	۸۷	دراج
۱۰۴	سسک ابرو زرد	۸۸	درنا
۱۰۴	سسک برگ سبز	۸۸	درنای سفید سیری
۱۰۵	سسک بیابانی	۸۹	درنای کوچک
۱۰۵	سسک خوش صدا	۸۹	دلیجه
۱۰۶	سسک درختی کوچک	۹۰	دم جنبانک خاکستری
۱۰۶	سسک شالیزار	۹۰	دم جنبانک شکم زرد
۱۰۷	سلیم خرچنگ وار	۹۲	دم سرخ
۱۰۷	سلیم سینه بلوطی	۹۲	دیوار خزک
۱۰۸	سلیم طلایی	۹۳	روباہ پرندہ
۱۰۸	سلیم طوقی	۹۴	زاغ بور

۱۲۸	طوطی طوق صورتی	۱۰۹	سنقر تالایی
۱۳۰	طوطی کوچک اسکندر	۱۰۹	سنقر سفید
۱۳۰	عقاب	۱۱۰	سنگ چشم خاکستری
۱۳۲	عقاب خاکی	۱۱۰	سهره
۱۳۳	عقاب خال دار	۱۱۲	سهره جنگلی
۱۳۴	عقاب دریایی دم سفید	۱۱۲	سهره کوهی
۱۳۵	عقاب طلایی	۱۱۳	سهره مغولی
۱۳۷	عقاب مار خور	۱۱۳	سهره نوک بزرگ
۱۳۸	عقاب ماهی گیر	۱۱۴	سیاه خروس
۱۳۸	غاز پیشانی سفید	۱۱۴	سیاه خروس قفقازی
۱۳۹	غاز خاکستری	۱۱۵	سینه سرخ
۱۳۹	غراب	۱۱۵	شاه باز
۱۴۰	غواص گلو سرخ	۱۱۶	شاه بوف
۱۴۰	غواص گلو سیاه	۱۱۷	شاه طوطی
۱۴۱	فاخته	۱۱۸	شاهین
۱۴۳	فلامینگو	۱۲۰	شبگرد مصری
۱۴۴	فلامینگو کوچک	۱۲۰	شتر مرغ
۱۴۵	فرقاوول	۱۲۲	شهد خوار
۱۴۶	قرقی	۱۲۲	صدف خوار
۱۴۷	قمری	۱۲۳	صعوه باغی
۱۴۷	قمری خاوری	۱۲۴	طاووس
۱۴۹	قو	۱۲۶	طاووسک
۱۵۱	قوی فریاد کش	۱۲۶	طرلان
۱۵۱	قوی کوچک	۱۲۷	طوطی برزلی
۱۵۲	قوی گنگ	۱۲۸	طوطی بزرگ اسکندر

۱۶۸	گلو آبی	۱۵۳	کاکایی اقیانوس قطبی
۱۶۹	گنجشک	۱۵۳	کاکایی بزرگ
۱۷۱	گنجشک برفی	۱۵۴	کاکایی پشت سیاه
۱۷۲	گنجشک خانگی	۱۵۴	کبک چیل
۱۷۲	گنجشک رودخانه ای	۱۵۵	کبک دریای خزر
۱۷۳	گیلار	۱۵۵	کبک شنی
۱۷۴	گیلان شاه	۱۵۶	کبک معمولی
۱۷۴	گیلان شاه خالدار	۱۵۶	کبوتر جنگلی
۱۷۵	گیلان شاه دم سیاه	۱۵۷	کبوتر چاهی
۱۷۶	لک لک	۱۵۷	کبوتر کوهپایه
۱۷۶	لک لک سفید	۱۵۸	کرکس
۱۷۷	لک لک سیاه	۱۵۸	کشیم بزرگ
۱۷۸	لیکو	۱۵۹	کشیم کوچک
۱۷۸	ماهی خورک	۱۶۰	کشیم گردن سرخ
۱۷۹	ماهی خورک ابلق	۱۶۰	کشیم گوش دار
۱۷۹	مرغ جیرفتی	۱۶۱	کفچه نوک
۱۸۱	مرغ عشق	۱۶۱	کلاغ
۱۸۳	مرغ مگس خوار	۱۶۳	کلاغ سیاه
۱۸۴	مرغابی نوک پهن	۱۶۴	کلاغ کوهی
۱۸۴	مرغ مینا	۱۶۵	کمر کولی کوچک
۱۸۶	مگس گیر سینه سرخ	۱۶۵	کور کور سیاه
۱۸۶	میش مرغ	۱۶۶	کوکابورا
۱۸۷	مینا	۱۶۷	کوکو
۱۸۷	میوه خور	۱۶۷	کوکوی کاکلی
۱۸۸	نوک خنجری	۱۶۸	کوکر شکم سیاه

۱۸۸	نوک سرخ دریایی	۱۹۲	یلوه آبی
۱۸۹	هدهد	۱۹۳	یلوه حنایی
۱۹۰	هما	۱۹۴	یلوه خالدار
۱۹۰	هویره	۱۹۴	یلوه نوک سبز
۱۹۲	یا کریم		

خزندگان اولین جانورانی هستند که توانسته‌اند از زندگی در خشکی را بطور کامل تحمل نمایند. سطح بدنشان از پوست خشک و شاخی پوشیده شده است. بدن پوشیده از پولک، اسکیت و یا قطعات و صفحات استخوانی متنوع است. اسکلت خزندگان کاملاً استخوانی است. قلبشان چهار حفره‌ای است.

دهلیزها کامل و در بدنها دیواره مابین آنها کاملاً نیست. جنین از چهار پرده آمنیون، کوریون، کیسه زرده و آلانتویس پوشیده می‌شود. مارها، مارمولکها، تمساح و آلیگاتور، لاک پشته و تمام دایناسورها منقرض شده جزء رده خزندگان است. طبقه بندی خزندگان بر اساس حفره (فرورفتگی) یا سوراخ ناحیه گیجگاهی است شکل و تعداد این حفره apsid نام دارد.

بدن پرندگان نیز از پر پوشیده شده است. اندامهای پیشین آنها به صورت بال تغییر شکل پیدا کرده است و معمولاً جهت پرواز بکار می‌رود. اندامهای پسین برای راه رفتن، شنا کردن و یا روی شاخه نشستن بکار می‌رود. معمولاً ۴ انگشت در پا دارند. جلو دهان نوک وجود دارد. پرندگان امروزی دندان ندارند. قلب دارای ۴ حفره است. ششهای آنها کوچک و دارای کیسه‌های هوایی می‌باشند. مثانه ادرای ندارند. دمای بدنشان منظم است و تخم‌گذار هستند. از نیمه دوم ژوراسیک تا کنون زندگی کرده و می‌کنند و بیش از ۸۶۰۰ گونه دارند. جالب است بدانید پرندگانی که مغز بزرگتری دارند از شانس بیشتری برای بقا و زنده ماندن برخوردارند. احتمال بقا و زنده ماندن پرندگان نوک دار از یک سال تا سال دیگر و به عبارتی میزان مرگ و میر این پرندگان و ارتباط این عامل با نسبت وزن مغز به وزن کل پرند مطالعه شده است. در پرندگانی که نسبت وزنی مغز به بدن در آنها به مراتب بیشتر است، احتمال نجات از مرگ و زنده ماندن هم بیشتر خواهد بود. این علت می‌تواند ناتوانی پرندگانی مانند قرقاول برای فرار از وسایل نقلیه در حال حرکت در مقایسه با پرندگان دارای مغز بزرگتر مانند کلاغ را بخوبی توجیه کند. اگر چه ممکن است این یافته‌ها را بسیار مشهود و بدیهی بدانید، اما الزاماً به این معنی نیست که پرندگان دارای مغز بزرگتر نسبت به دیگر پرندگان باهوش تر خواهند بود. مطالعات بیانگر این است که گونه‌های

دارای مغز بزرگ از رفتارهای انعطاف پذیری برخوردارند. سال ۲۰۰۵ محققان ، پرندگان را که با توجه به تغییرات محیطی روشهای جدیدی را برای جستجوی غذا اختیار می کنند مورد بررسی قرار دادند که به عنوان نمونه می توان به پرستوهایی که از حشرات جذب شده به سوی روشنایی های سطح خیابان ها تغذیه می کنند. یا پرندگان که با تنوع غذایی جدیدی سازگار می شوند ، اشاره کرد. پیچیدگی انعطاف پذیری رفتاری در گونه هایی از پرندگان که نسبت وزنی مغز به بدن در آنها افزایش می یابد ، بیشتر است. همچنین پرندگان دارای این ویژگی با ورود به محیطهای جدید از شانس بیشتری برای زنده ماندن و سازگاری با شرایط محیطی برخوردارند. پرندگان با مغزهای بزرگ می توانند خود را با تغییرات ناشی از گرمایش جهانی نیز سازگار کنند.

هانیه صفری

تابستان ۱۳۸۷